

Till:

Hovrätten över Skåne och Blekinge
(Gm. Lunds tingsrätt)

Lund 2022-01-12

HOVRÄTTEN ÖVER
SKÅNE OCH BLEKINGE
Rätt 24

INKOM: 2022-01-13
MÅLNR: B 206-22
AKTBIL: 1

(Exp. via e-post: b.lunds.tingsratt@dom.se)

ÖVERKLAGANDE av Lunds tingsrätts dom i mål nr B 4482-21

Klagande:**Målsägandena;**

- a) Amanda Olin (åtalpunkt 2)
- b) Omar Aldusoqi (åtalpunkt 3)
- c) Mahmoud Nehme -"-
- d) Burak Nezirovski -"-
- e) Afshin Rezaee -"-
- f) Ian Andersson (åtalpunkt 10)
- g) Elliot Ivarsson -"-

Ombud/målsägandebiträde för samtliga:

Advokat Henrik Johnsson
Advokatfirman Proforma AB
Kyrkogatan 17, 222 22 LUND

Motpart:

Hugo Ahlfors Jackson

Ombud/offentlig försvarare:

Advokat Leif Persson
Advokatfirman Leif Persson AB
Norregatan 1, 241 33 ESLÖV

Saken:

Grovt olaga hot

Advokatfirman Proforma AB

Kyrkogatan 17
222 22 LUND
www.proforma.se

Tel 046-18 21 91
E-post henrik@proforma.se
Säte Lund

BG 5104 - 3735
PG 483 15 96 - 4

Org.nr 556905-6798
Momsreg.nr SE556905679801
Godkänd för F-skatt

1. Yrkanden

Jag får härmed – å Klagandenas vägnar (fullmakter ges in separat)¹ – överklaga Lunds tingsrätts dom den 22/12 2021, i mål nr B 4482-21, i de delar där den gått Klagandena emot och i enlighet med följande yrkanden.

- 1.1. Klagandena yrkar att hovrätten, med ändring av tingsrättens dom såvitt avser Hugo Ahlfors Jacksons gärningar mot dem, dömer honom för *grovt olaga hot*, eller i vart fall olaga hot av normalgraden.
- 1.2. I de fall där hovrätten, såvitt avser Hugo Ahlfors Jacksons gärningar mot Klagandena, dömer honom för grovt olaga hot yrkar Klagandena att hovrätten förpliktar honom att till dem utge ersättning för kränkning med de belopp som framgår i sammanställningen nedan. På beloppen skall ränta enligt 6 § räntelagen utgå från den 19 augusti 2021 till dess betalning sker. Beloppen är justerade med hänsyn till att Hugo Ahlfors Jacksons vårdnadshavare redan betalat den del som de jämlikt tingsrättens dom svarar solidariskt för (beräkning inom parentes).

a) Amanda Olin	10 480 kr	(20 000 kr – 9 520 kr)
b) Omar Aldusoqi	18 096 kr	(20 000 kr – 1 904 kr)
c) Mahmoud Nehme	18 096 kr	(20 000 kr – 1 904 kr)
d) Burak Nezirovski	18 096 kr	(20 000 kr – 1 904 kr)
e) Afshin Rezaee	18 096 kr	(20 000 kr – 1 904 kr)
f) Ian Andersson	18 413 kr	(20 000 kr – 1 587 kr)
g) Elliot Ivarsson	18 413 kr	(20 000 kr – 1 904 kr)
- 1.3. Klagandena yrkar slutligen att hovrätten förordnar advokat Henrik Johnsson till att vara deras målsägandebiträde och föra deras talan även i hovrätten.

2. Bakgrund/avgränsning av hovrättens prövning

Den 19 augusti i fjol gick Hugo Ahlfors Jackson – maskerad, beväpnad och iförd full stridsmundering – in på Källebergsskolan i Eslöv och genomförde en hänsynslös skolattack vid vilken (bland annat) en lärare knivhöggs och ådrog sig livshotande skador. Attacken, som planerats under en längre tid dessförinnan, livestreamades i realtid via en mobilkamera som var fäst på gärningsmannens hjälm.

¹ För en av Klagandena, närmare bestämt Afshin Rezaee (e), har han uppgett i samtal med mig att han vill att jag överklagar domen men jag har inte ännu lyckats inhämta fullmakt från hans vårdnadshavare, trots ansträngningar från min sida att på alla upptänkliga sätt nå dem. De är av olika skäl inte nåbara för tillfället och jag har därför valt att – för att Afshin Rezaee inte skall lida rättsförlust – tills vidare utgå från hans vilja och överklaga domen även för hans räkning. Jag har för avsikt att inhämta fullmakt från hans vårdnadshavares så snart det bara är möjligt. Skulle de meddela mig att de inte vill att han överklagar domen får jag överväga om jag då skall återkalla Afshin Rezaees talan eller vidta någon annan åtgärd för att tillgoda hans önskemål.

I det överklagade avgörandet dömde Lunds tingsrätt Hugo Ahlfors Jackson till slutet ungdomsvård i två år och sex månader för mordförsök på en lärare, grovt olaga hot mot sex elever och tre anställda på skolan samt grovt hot mot tjänsteman (den polis som grep honom).

Hugo Ahlfors Jackson har nöjdförklarat sig den 24/12 2021 (tingsrättens aktbilaga 259).

Såvitt avser Klagandena friade tingsrätten Hugo Jackson från ansvar i brottmålsdelen (dvs. från grovt olaga hot) men han dömdes likväl att till dem utge vitsordade skadestånd med 10 000 kr vardera.

Hugo Jacksons vårdnadshavare dömdes att – solidariskt med Hugo Jackson – utge en del av skadestånden, med 9 520 kr per skadehändelse. Hur detta fördelas på Klagandena framgår av domen (och sammanställningen under yrkande 1.2 ovan). Vårdnadshavarna har betalat det som tingsrätten förpliktade dem att utge.

Det hovrätten nu har att ta ställning till är;

- (i) om det som Klagandena varit utsatta för utgör olaga hot och, i så fall;
- (ii) om också dessa hot varit att betrakta som grova.

Vid fällande dom för olaga hot, normalgraden, står tingsrättens dom i skadeståndsdelen fast, medan fällande dom för grovt olaga hot innebär att ersättning skall utgå till Klagandena med sammanlagt 20 000 kr vardera (dock justerat till lägre belopp efter vad vårdnadshavarna redan har utgett).

3. Grunder till yrkande 1.1 (brottmålsdelen)

Allmänt

Hugo Ahlfors Jackson har erkänt olaga hot av normalgraden genom att han maskerad, stridsklädd och med vapen i hand vistats i samma lokal som Klagandena men har samtidigt gjort gällande att brottet inte skall betraktas som grovt eftersom han inte har "förföljt eller attackerat" Klagandena utan "genom sitt handlande i stället verkat för att [de] skall kunnat träda ur den hotfulla situationen" (tingsrättens dom s. 9 ff.).

Tingsrättens bedömning är att Hugo Ahlfors Jacksons agerande uppenbart har varit sådant att hotbilden har varit och verkat akut och att utgångspunkten därför bör vara att var och en av de gärningar som bedöms utgöra olaga hot ska rubriceras som grovt brott (tingsrättens dom s. 46 f.). Klagandena delar denna uppfattning.

Klagandena anser dock att tingsrätten drar fel slutsats när den anser att gärningarna mot Klagandena inte har utgjort något hot i lagens mening (tingsrättens dom s. 48, 50, 63), och ber alltså hovrätten att ompröva tingsrättens dom i denna del.

Amanda Olin (åtalspunkt 2)

Amanda Olin konfronterades med gärningsmannen omedelbart efter det att han knivhuggit läraren och hon har vittnat tydligt om att han kom emot henne, maskerad och iklädd full stridsmundering samt med något som hon uppfattade som en tillhygge i handen. Dessa uppgifter stämmer också överens med Hugo Ahlfors Jacksons redogörelse, dock med den skillnaden att han beskriver det som att han "passerade" Amanda, inte gick emot henne. Hugo Ahlfors Jackson synes förvisso inte ha lyft kniven och riktat den mot Amanda, men hon blev likafullt rädd av hans åtbörder och flydde i panik ut genom ett fönster för att sätta sig i säkerhet i en intilliggande byggnad. Hugo Ahlfors Jackson sparkade igen dörren efter henne.

Amanda Olin menar att bevisningen tydligt visar att Hugo Ahlfors Jackson kom emot henne, att deras blickar möttes (hennes blick "frös fast" i hans under en stund), att hon blev livrädd av hans åtbörder och att hon därför flydde hals över huvud.

Pojkarna vid skåpen (åtalspunkt 3)

Omar Aldusoqi, Mahmoud Nehme, Burak Nezirovski och Afshin Rezaee har alla berättat att de uppfattade när Hugo Ahlfors Jackson knivhögg läraren och de har alla sett honom röra sig i cafeterian och komma emot dem, maskerad och iklädd full stridsmundering och med en kniv i handen. De har samstämmt uppgett att de blev rädda och tog sin tillflykt in i en U-formad korridor där de såg Hugo Ahlfors Jackson även från andra änden av korridoren och således var fast i korridoren utan annan möjlighet att sätta sig i säkerhet än att tvinga sig in hos en lärare i ett intilliggande grupprum.

Pojkarnas upplevelser stämmer i alla delar överens med Hugo Ahlfors Jacksons redogörelse. Hugo har dock sagt att han inte riktat sin uppmärksamhet mot dem. Av den film som Hugo Ahlfors Jackson spelade in under händelseförloppet framgår dock bl.a. att han rör sig i tydlig riktning mot pojkarna, efter att någon av dem först har ropat "ey, ey jag ringer polisen" och Hugo Ahlfors Jackson svarat "Kör på! Kom igen!" och att han kommer helt nära pojkarna vid ingången till korridoren där de tog sin tillflykt.

Klagandena menar att bevisningen tydligt visar att Hugo Ahlfors Jackson kommit emot dem, maskerad, iklädd full stridsmundering och med kniv i hand, att någon av dem hade ögonkontakt med honom, att han också gjort i vart fall ett verbalt utfall mot dem och att de blev livrädda och flydde för sina liv in i en korridor där de sedan upplevde sig instängda fram till dess att de kunde sätta sig i säkerhet i ett av skolans grupprum.

Eleverna vid ytterdörren (åtalspunkt 10)

Av de sex elever som var på väg ut genom ytterdörren och där konfronterades av Hugo Ahlfors Jackson så har tingsrätten konstaterat att samtliga varit föremål för en mycket skrämmande händelse (tingsrättens dom s. 62). Tingsrätten har följderiktigt dömt för grovt olaga hot i förhållande till de fyra elever som befann sig

närmast gärningsmannen men har samtidigt ogillat åtalet i förhållande till Ian Andersson och Elliot Ivarsson som stod längre bak i klungan av elever.

Det är utrett att Hugo Ahlfors Jackson hade både kniv och pistolattrapp framme vid händelsen vid ytterdörren liksom att han höjde åtminstone ett av dessa vapen mot gruppen av elever. Ian Andersson har i sitt vittnesmål – oemotsagd – uppgett att han sett gärningsmannen höja vapen, först en kniv och sedan en pistol. Eftersom hans uppgifter stöds av bevisningen i övrigt finns det ingen anledning att underkänna åtalet för olaga hot mot honom p.g.a. förment bristande tillförlitlighet.

Av den film som Hugo Ahlfors Jackson tagit av händelseförloppet framgår f.ö. att både Ian Andersson och Elliot Ivarsson hade fri siktlinje ut till honom (och han till dem), trots att de i någon mån stod bakom de andra eleverna.

Det faktum att Elliot Ivarsson säger sig inte ha uppfattat att gärningsmannen höll i något vapen innebär inte att han sammantaget inte har haft anledning att uppfatta något hot. Tvärtom har elevernas samlade reaktioner på Hugo Ahlfors Jacksons närvaro (att fly hals över huvud tillbaka till klassrummet för att gömma sig) tillsammans med de uppgifter som Elliot strax fick om att gärningsmannen också var beväpnad gjorde att han med fog har uppfattade en hotbild. I tillförlitlighetshänseende kan det t.o.m. vara så att Elliot Ivarsson har sett att Hugo haft vapen i hand, men att p.g.a. traumat omedvetet sorterat bort den minnesbilden. T.o.m. tingsrätten medger att det faktum att målsägandena varit föremål för en mycket skrämmande händelse kan göra det svårt att minnas i detalj vad som hänt (tingsrättens dom s. 62).

Slutsatsen att Hugo Ahlfors Jacksons uppsåt inte skulle sträcka sig längre än till eleverna i det främre ledet är f.ö. konstruerad, när hans åtbörder mot dem riktar sig mot gruppen av elever (och även uppfattas av både Elliot Ivarsson och Ian Andersson). I detta sammanhang förtjänar det att påpekas att Hugo Ahlfors Jackson själv uttryckt sig i termer av att han sagt till *eleverna* (i pluralis) att *de* skulle backa undan eller sticka in, samtidigt som han höll pistolen med böjd arm mot *dem* (refererat i tingsrättens dom s. 31).

Närmare om Hugo Ahlfors Jacksons uppsåt

Hugo Ahlfors Jackson har på direkt fråga förklarat sig förstå att Klagandena måste ha blivit rädda för sina liv när de mötte honom och det faktum att han eventuellt inte lyfte vapen mot dem utesluter inte detta. Hur de har uppfattat situationen framgår med önskvärd tydlighet av deras respektive utsagor. Hugo Ahlfors Jackson har varit likgiltig inför Klagandenas rädsla och har därför uppsåtligen hotat dem på ett sådant sätt att det uppfyller relevanta rekvisit i 4 kap. 5 § brottsbalken. Situationen och den akuta hotbilden förstärktes även rent allmänt av situationens allvar; det var t.ex. uppenbart för Klagandena att skolan var föremål för en attack och (i vissa fall) även att en lärare redan hade skadats allvarligt.

4. Grunder till yrkande 1.2 (skadeståndsdelen)

Hugo Ahlfors Jackson har erkänt olaga hot, normalgraden, i samtliga nu aktuella fall och har samtidigt vitsordat att ersättning skall utgå till Klagandena med 10 000 kr vardera. Han har inte villkorat sitt medgivande på så sätt att skadeståndsansvar förutsätter fällande dom i brottmålsdelen, och han har därför dömts att utge den sålunda vitsordade ersättningen trots att han frikänts för brott i dessa delar. Om hovrätten skulle fälla Hugo Ahlfors Jackson för olaga hot, normalgraden, innebär Klagandenas yrkande således *inte* någon ändring i tingsrättens dom i skadeståndsdelen.

Hugo Ahlfors Jackson har - om han skulle dömas för *grovt* olaga hot - vitsordat att skadestånd för kränkning skall utgå med 20 000 kr per Klagande (tingsrättens dom s. 9 ff.). Givet att hovrätten i enlighet med vad Klagandena yrkar fäller Hugo Ahlfors Jackson för grovt olaga hot skall han alltså - med utgångspunkt i sitt medgivande - förpliktas att utge ersättning med totalt 20 000 kr. Enär hans vårdnadshavare solidariskt redan har betalat en del av detta skadestånd till Klagandena, har skadeståndsyrkandena här justerats till det som återstår (jämte ränta).

5. Grunder till yrkande 1.3 (frågan om målsägandebitråde i hovrätten)

I förarbetena till lagen om målsägandebitråde framgår att omständigheter som gärningens allvar, omständigheterna kring gärningen och målsägandes ålder kan utgöra skäl för att målsägande skall beviljas målsägandebitråde i högre rätt.

I förevarande fall har Klagandena varit utsatta för ett hänsynslöst och otäckt dåd i skolmiljö, vid vilket en lärare knivhöggs i deras omedelbara närhet och ådrog sig livshotande skador. Samtliga Klagande är omyndiga, de flesta har inte ännu fyllt femton år. Det föreligger redan på dessa grunder skäl att bevilja dem målsägandebitråde även i hovrätten.

I förarbetena framgår vidare att ett särskilt skäl för att bevilja målsägandebitråde i högre rätt kan vara att målsäganden biträder åtalet och därför har behov av ett målsägandebitråde (se prop. 2017/18:86 s. 47 f.), det krävs dock i princip att detta har kommit till ett konkret uttryck. I NJA 2018 s. 922 (p. 20) har Högsta domstolen utvecklat att, om målsäganden biträder åtalet, det utöver denna omständighet "[...] bör krävas att målsäganden vidtar eller avser att vidta någon processuell åtgärd utöver de som åklagaren vidtar. Det kan handla om att lägga fram egen utredning, åberopa bevisning, justera åtalet eller framställa ett eget påföljdsyrkande."

I förevarande fall har Klagandena, förutom att ha biträtt åtalet, gjort självständiga justeringar av åklagarens gärningsbeskrivningar (se tingsrättens aktbilaga 194, jämfört med åklagarens gärningsbeskrivningar, tingsrättens aktbilaga 179). De föreligger således även särskild anledning att bevilja Klagandena målsägandebitråde i hovrätten.

Klagandenas önskan är att hovrätten utser advokat Henrik Johnsson att vara deras målsägandebitråde även i hovrätten.

6. Bevisning

- 1) Förhör med Klagandena (genom uppspelning av sju inspelade förhör), till styrkande av att Hugo Ahlfors Jackson har hotat Klagandena med brottslig gärning samt att omständigheterna var sådana att hoten skall betraktas som grova.
- 2) Förhör med Hugo Ahlfors Jackson (genom uppspelning av förhör), till styrkande av att Hugo Ahlfors Jackson har hotat Klagandena med brottslig gärning samt att omständigheterna var sådana att hoten skall betraktas som grova.
- 3) Analys av film inspelad vid händelsen, prt bilaga s. 310-328 (tingsrättens aktbilaga 65), till styrkande av händelseförloppet i sin helhet, till styrkande av att Hugo Ahlfors Jackson har hotat Klagandena med brottslig gärning samt att omständigheterna var sådana att hoten skall betraktas som grova.
- 4) Protokoll vid brottsplatsundersökning, fup s. 220-235 (tingsrättens aktbilaga 64), till styrkande av att Hugo Ahlfors Jackson har hotat Klagandena med brottslig gärning samt att omständigheterna var sådana att hoten skall betraktas som grova.
- 5) Foto på den tilltalade i arresten och på dennes kläder och utrustning, fup s. 172-176, 178, 182-188, 1290-191, 193-201 (tingsrättens aktbilaga 64), till styrkande av att Hugo Ahlfors Jackson har hotat Klagandena med brottslig gärning samt att omständigheterna var sådana att hoten skall betraktas som grova.
- 6) Uppspelning av film från de åtalade händelserna, inspelad med den mobiltelefon som Hugo Ahlfors Jackson bar med sig (filmen finns hos åklagaren), till styrkande av att Hugo Ahlfors Jackson har hotat Klagandena med brottslig gärning samt att omständigheterna var sådana att hoten skall betraktas som grova.

7. Klagandenas inställning i påföljdsfrågan (brottmålsdelen)

Med hänsyn till att tingsrätten har meddelat en jämförelsevis hård dom i brottmålsdelen och att domen omfattar många och allvarliga brott, däribland mordförsök, bedöms de nu aktuella hoten (grova eller ej) inte medföra någon ytterligare påföljd.

8. Målets handläggning i hovrätten

Det behövs inget prövningstillstånd

Hugo Ahlfors Jackson har – såvitt avser klagandena – friats från ansvar för olaga hot som vid brott av normalgraden har fängelse upp till ett år i straffskalan och som vid grovt brott leder till fängelse mellan nio månader och fyra år. Han har således inte frikänts från brott med maximalt 6 månaders fängelse i straffskalan.

Eftersom överklagandet sker i brottmålsdelen och Klagandenas ersättningsanspråk är kopplade därtill behövs det inte heller prövningstillstånd i skadeståndsdelen.

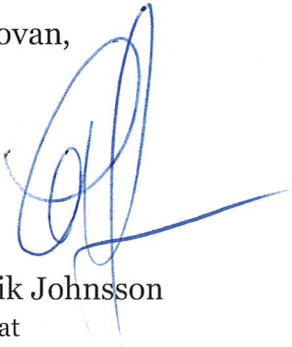
Angående hovrättens handläggning i övrigt

Klagandena är samtliga i femtonårsåldern och ansågs inte behöva närvara vid tingsrättsförhandlingen. Alla utom ett förhör föredrogs genom uppspelning av videoupptagningar som gjorts i samband med polisförhör och endast en Klagande (Amanda Olin) hördes i tingsrätten, via telefon.

Ingen av Klagandena önskar närvara vid förhandlingen i hovrätten och ingen av dem skall höras igen. Hovrätten kan därför med fördel ta del av inspelningarna från tingsrätten.

Klagandena föreslår därför att den muntliga bevisupptagningen sker genom hänvisning och att parternas faktiska medverkan i hovrätten begränsas till inledande anföranden, sakframställningar och slutanföranden.

Som ovan,

Henrik Johnsson
Advokat